

DNB Livsforsikring

Et selskap i DNB-konsernet

DNB

RAPPORT FOR 3. KVARTAL 2017
(Urevidert)

Styrets beretning tredje kvartal 2017

DNB Livsforsikring AS (DNB Liv) forsikrer i underkant av 1,2 millioner personkunder med individuelle og kollektive avtaler og har ca. 25 000 avtaler med bedrifter. DNB Livsforsikring AS er et heleid datterselskap av DNB.

Resultatet per 30. september 2017 var på 1 537 millioner kroner før skatt, og viser fortsatt god utvikling i selskapets tre forretningsområder.

Avkastningen på DNB Livs Innskuddspensjonsporteføljer var god i kvartalet, hvor vår mest brukte pensjonsprofil (50) ga 7,5 prosent avkastning så langt i 2017.

Bokført og verdjustert avkastning i kollektivporteføljen ved utgangen av tredje kvartal ble 3,8 prosent for begge. Verdjustert avkastning er høyere enn rentegaranti i alle delporteføljer i kollektivporteføljen. Den samlede soliditetskapitalen er i 2017 økt med 3,8 milliarder kroner til 50,0 milliarder.

Forvaltningskapitalen i DNB Liv per 30. september 2017 var 311,9 milliarder kroner, en økning på 12,9 milliarder siden årsskiftet. Investeringsvalgporteføljen øker med 10,5 milliarder kroner hittil i år, hovedsakelig relatert til premievekst innen innskuddspensjon. Omdanning fra Ytelsespensjon til Innskuddspensjon er fortsatt sterk, med 7,9 milliarder kroner i premiere-serve omdannet per utgangen av tredje kvartal.

REGNSKAPSTALLENE PER TREDJE KVARTAL VISER:

- Resultat før skatt på 1 537 millioner kroner, 1 325 millioner etter skatt
- Totale premieinntekter for innskuddspensjon vokser med 42 prosent i forhold til tilsvarende periode i fjor. For ytelsesbaserte pensjoner faller premiene med 36 prosent
- Driftskostnadene er redusert med 35 millioner kroner, en nedgang på 5 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i fjor
- Kursreguleringsfond på 2 655 millioner kroner, en økning på 231 millioner siden årsskiftet
- Avsatt 382 millioner kroner for økt levealder innen kollektiv pensjon, hvorav eiers andel utgjør 83 millioner

- Solvensmargin på 197 prosent

Selskapet er organisert i tre forretningsområder som har ansvar for ulike produktgrupper; Fremtidens Produkter, Tradisjonelle Produkter og Personrisikoprodukter¹. Organiseringen reflekteres også i den finansielle rapporteringen.

Regnskapet er presentert i samsvar med årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskap. I det følgende er regnskapstall per tredje kvartal 2016 ført i parentes.

PREMIEINTEKTER

De totale premieinntektene per tredje kvartal ble 13,7 milliarder kroner (13,3).

Innen Fremtidens Produkter er de samlede premieinntektene 10,7 milliarder kroner, en økning på 22 prosent fra utgangen av tredje kvartal 2016. Størst økning i premieinntekter er det for Innskuddspensjon hvor premieinntektene er økt med 42 prosent. Ser vi bort fra tilflyttede kontrakter, var veksten for innskuddspensjon 16 prosent.

For Tradisjonelle Produkter er det en nedgang i premieinntektene fra 4,3 milliarder kroner til 2,7 milliarder, en nedgang på 38 prosent. Lavere premienivå relaterer seg til betydelig omdanning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

FINANSAVKASTNING

Bokført og verdjustert avkastning for kollektivporteføljen per utgangen av tredje kvartal ble henholdsvis 3,8 (3,1) og 3,8 (3,3) prosent. Dette er eksklusiv verdiendring i obligasjoner som holdes til forfall. Forskjeller i avkastning mellom underporteføljene

¹ I divisjon Fremtidens Produkter inngår innskuddspensjon, unit link- og forsikringsbaserte spareprodukter samt personalforsikring, i Tradisjonelle produkter inngår ytelsespensjon, fripoliser og individuelle kontrakter solgt før 2008 og i Personrisikoprodukter inngår individuelle risikodekninger samt foreningsgruppeliv.

reflekterer ulik innretning, tilpasset spesifikke risikoforhold i hver enkelt portefølje.

Finansmarkedene har fortsatt den positive utviklingen fra første halvår. Verdien av DNB Livs aksjer steg med om lag 5,5 prosent i kvartalet. Oslo Børs steg med 12,1 prosent, fremvoksende markeder steg 7,6 prosent og verdensindeksen målt i lokal valuta var opp 3,9 prosent. Kreditspreadene har holdt seg uendret i kvartalet. Norges Bank holdt som ventet renten uendret i september, men oppjusterte rentebanen noe. 10-års norske swaprenter falt 1 basispunkt i kvartalet. DNB Livs obligasjonsinvesteringer fikk en avkastning på 0,8 prosent i kvartalet.

Holde til forfall-obligasjonene utgjør en vesentlig del av kollektivporteføljen, og har en årlig løpende avkastning på om lag 4,6 prosent. Holde til forfall-obligasjonene bidrar til å stabilisere avkastningen i kollektivporteføljen. Eiendomsporteføljen er skrevet opp med 166 millioner kroner i tredje kvartal, og totalavkastningen for eiendom i kvartalet var på 1,9 prosent. Hittil i år har eiendomsporteføljen gitt en totalavkastning på 6,8 prosent.

Selskapsporteføljen oppnådde en avkastning på 2,4 prosent per tredje kvartal.

Avkastningen på DNB Livs innskuddspensjonsporteføljer per utgangen av tredje kvartal ble 5,7 prosent (4,8) for Pensjonsprofil 30, 7,5 prosent (5,0) for Pensjonsprofil 50 og 10,0 prosent (5,0) for Pensjonsprofil 80. Sterke aksjemarkeder har bidratt til god avkastning i alle pensjonsprofilene.

KOSTNADER

Driftskostnadene utgjorde 701 millioner kroner (736), en nedgang på 5 prosent per tredje kvartal 2017 som viser at fokus på kostnadseffektiv drift fortsetter å gi effekt. Antall årsverk fast ansatte i DNB Livsforsikring AS per 30. september var 267 (325). I tillegg var det 10 (12) vikarer. I første kvartal 2017 ble Kundesenteret i DNB Liv, totalt 53 årsverk pluss vikarer, overført til DNB Bank ASA.

RESULTAT

Resultat før skatt hittil i år ble 1 537 millioner kroner, en økning på 490 millioner i forhold til tilsvarende periode i fjor. Tradisjonelle Produkter har et resultat på 983 millioner kroner (595). Resultatforbedringen relaterer seg til redusert langt liv kostnad og økt finansavkastning i selskapsporteføljen. Personrisikoproduktene leverer et resultat på 75 millioner kroner (84). For Fremtidens Produkter er resultatet på 479 millioner kroner (368), og gjenspeiler høyere administrasjonsinntekter fra innskuddspensjon, forbedret risikoresultat innen personalforsikring og økt finansavkastning.

Finansresultatet per tredje kvartal ble 8,3 milliarder kroner (6,8). Økningen i finansresultatet skyldes i hovedsak god avkastning for aksjer og eiendom i inneværende år.

Risikoresultatet ble 393 millioner kroner (447). Nedgangen relaterer seg primært til ytelsespensjon bedriftsmarked, og skyldes i hovedsak periodisering og omdanning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

Administrasjonsresultatet ble 367 millioner kroner (335), mens inntekter fra forhåndsprising summerte seg til 185 millioner kroner (327). Reduserte inntekter skyldes omdanning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

For 2017 forventes det en skattekostnad på 14 prosent av resultat før skatt. Den forventede effektive skattesatsen reflekterer endring i utsatt skatt knyttet til eiendomsinvesteringene som i samsvar med IFRS ikke fullt ut balanseføres, samt positiv avkastning i fritaksmetoden for selskapsporteføljen.

Som følge av utviklingen i levealder har det de siste årene vært behov for ytterligere forsterkning av premiereserven for kollektiv pensjon. Korrigert for utflyttede kontrakter utgjør totalt avsetningsbehov for porteføljen 11,3 milliarder kroner, hvorav 11,1 milliarder var avsatt per 30. september 2017. Hittil i år er avsetningen styrket med 382 millioner kroner. Gjenstående oppreserveringsbehov er tilknyttet fripolisebestanden. Per tredje kvartal er det god verdijustert avkastning på aktiva tilordnet fripoliser.

SOLIDITETSKAPITAL

Soliditetskapitalen, som beskytter kundenes premiereserve, består av delårsresultat, kursreguleringsfond, merverdier i holde til forfall-obligasjoner, tilleggsavsetninger, ansvarlig lån og egenkapital (herunder risikoutjevningfond).

Per 30. september 2017 var soliditetskapitalen 50,0 milliarder kroner (49,4), mens den 31. desember 2016 var 46,2 milliarder.

Per 30. september 2017 utgjorde soliditetskapitalen 24,7 prosent (24,2) av forsikringsmessige avsetninger (eksklusive tilleggsavsetninger), mot 23,0 prosent ved utgangen av 2016.

Solvens II-posisjonen per 30. september 2017 er beregnet til 147 prosent uten bruk av overgangsregelverket, og 197 prosent med overgangsregler. Dette er en økning fra henholdsvis 142 prosent og 193 prosent ved utløpet av 2. kvartal 2017. Forbedringen skyldes i hovedsak resultatdannelsen i kvartalet, samt lavere kapitalkrav som følge av redusert aksjerisiko. Rente som benyttes til å neddiskotere kontantstrømmer for å beregne forsikringstekniske avsetninger er noe redusert i kvartalet som følge av redusert volatilitetsjustering.

RAMMEBETINGELSER

Myndighetene har på oppdrag fra partene i arbeidslivet utredet om det er behov for å endre deler av regelverket for tjenestepensjon i privat sektor. Med utgangspunkt i lov om innskuddspensjon er det beskrevet produktløsninger hvor det skal bli mulig å opprette Egen pensjonskonto, hvor man kan samle pensjonsmidler fra den aktive tjenestepensjonsordningen og pensjonskapitalbevis utstedt som følge av tidligere arbeidsforhold. Målsetningen er blant annet at ansatte kan velge hvilken pensjonsleverandør som skal forvalte pensjonskontoen. Regelverket for Egen pensjonskonto utarbeides av en interdepartemental arbeidsgruppe hvoretter det sendes på høring. Det er usikkert hvordan konseptet blir utformet og når det eventuelt kan implementeres. DNB Liv ønsker en forenkling av tjenestepensjonssystemet og støtter innføring av Egen pensjonskonto.

Finansdepartementet har signalisert at produktregelverket for fripoliser skal vurderes med tanke på å etablere løsninger som vil bidra til bedre regulering av pensjonsrettighetene. Når arbeidet starter og om eventuelle endringer i produktregelverket får betydning for produktets kapitalbinding er fortsatt uklart.

Nytt regelverk for skattestimulert privat pensjonssparing trer i kraft 1. november 2017. DNB vil i første omgang tilby et rent spareprodukt uten forsikringselementer, noe som medfører at andre konsesjonsselskap i DNB enn DNB Livsforsikring blir produktleverandør.

FREMTIDSUTSIKTER

Vi forventer fortsatt kraftig vekst innen Fremtidens Produkter, hvor målsetningen er å vinne pensjonskampen gjennom konkurransedyktige produkter, de mest fornøyde pensjonskundene, gode digitale løsninger samt en unik distribusjonskraft med høy tilgjengelighet. Innen Tradisjonelle Produkter forventes

fortsatt mange bedrifter å konvertere fra ytelsespensjon til innskuddspensjon, noe som medfører ytterligere utstedelse av fripoliser. Fripoliser er spesielt kapitalkrevende under Solvens II, men med en fortsatt kostnadseffektiv drift vil det negative bidraget til selskapets kapitalsituasjon reduseres. Dedikerte forsikringsteam i DNBs kundesenter skal gi vekst i Personrisiko-produktene fremover. Felles for alle produktområdene er behovet for en kundeorientert og effektiv drift. Dette skal vi realisere med å intensivere arbeidet med kontinuerlig forbedringsarbeid, automatisering og utvikling av selvbetjeningsløsninger.

Individualisering av pensjon er en trend som vil fortsette, og behovet for egen pensjonssparing og mer kompetanse om pensjon øker. Selskapet ønsker å gjøre pensjon og pensjonssparing enklere og mer forståelig, samt hjelpe bedriftene med å synliggjøre pensjon som et verdifullt ansattgode. Gjennom digitale pensjonskurs for bedriftens ansatte, og pensjonskalkulatoren Min Pensjon på dnb.no og ikke minst DNB sin nye «Spare app», har vi gode og fremtidsrettede verktøy for å lykkes med dette arbeidet. Innen privat pensjonssparing forventer vi en vridning bort fra forsikringsbaserte produkter og over i produkter som kan legges inn under aksjesparekonto og det nye produktet for skattemotivert individuell pensjonssparing. Disse to produktene vil ikke tilbys av DNB Livsforsikring.

Selskapet tilfredsstiller kapitalkravet etter Solvens II både med og uten overgangsregler med god margin. Overgangsreglene bidrar i tillegg til å beskytte solvenskapitalen ved en eventuell rentenedgang. Etter kapitaloppbygging over flere år, er kapital-situasjonen i selskapet god, og fokus fremover vil være å posisjonere selskapet for utbetaling av utbytte.

19. oktober 2017

Styret i DNB Livsforsikring AS

IFRS: International Financial Reporting Standards

Resultatregnskap

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

DNB LIVSFORSIKRING AS

Jan. - sept. 2016	Jan. - sept. 2017	Beløp i millioner kroner	Jan. - sept. 2017	Jan. - sept. 2016
11 869	10 647	Forfalte premier, brutto	10 647	11 869
(196)	(205)	- Avgitte gjenforsikringspremier	(205)	(196)
1 669	3 229	Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/ pensjonskasser	3 229	1 669
13 342	13 671	Premieinntekter for egen regning	13 671	13 342
(39)	232	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	1 392	514
5 183	4 743	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	4 603	5 052
465	464	Netto driftsinntekter fra eiendom	0	1
121	458	Verdiendringer på investeringer	(80)	153
1 027	1 978	Realisert gevinst og tap på investeringer	1 961	1 037
6 757	7 876	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	7 876	6 757
49	56	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	56	49
1 757	4 069	Verdiendringer på investeringer	4 069	1 757
21	23	Realisert gevinst og tap på investeringer	23	21
1 827	4 149	Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	4 149	1 827
8	28	Andre forsikringsrelaterte inntekter	28	8
(10 235)	(10 871)	Utbetalte erstatninger	(10 871)	(10 235)
(10 342)	(10 985)	Brutto	(10 985)	(10 342)
107	114	- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	114	107
(1 117)	(1 489)	Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. til andre forsikringsforetak/ pensjonskasser	(1 489)	(1 117)
(11 351)	(12 360)	Erstatninger	(12 360)	(11 351)
(816)	1 753	Endringer i premiereserve mv.	1 753	(816)
(812)	1 753	Endring i premiereserve mv., brutto	1 753	(812)
(4)	0	- Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven mv.	0	(4)
(1)	(16)	Endring i tilleggsavsetninger	(16)	(2)
(364)	(231)	Endringer i kursreguleringsfond	(231)	(364)
(21)	(15)	Endringer i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	(15)	(21)
(78)	(91)	Endringer i tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	(91)	(78)
(78)	(91)	Til (fra) tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	(91)	(78)
12	19	Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonskasser	19	12
(1 267)	1 418	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	1 418	(1 268)
(6 663)	(10 375)	Endring i pensjonskapital mv.	(10 375)	(6 663)
(6 663)	(10 375)	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	(10 375)	(6 663)
(613)	(1 971)	Overskudd på avkastningsresultatet	(1 971)	(613)
(23)	(47)	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	(47)	(23)
(348)	(531)	Annen tilordning av overskudd	(531)	(348)
(985)	(2 549)	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	(2 549)	(985)
(991)	(943)	Forsikringsrelaterte driftskostnader	(943)	(991)
(8)	(7)	Andre forsikringsrelaterte kostnader	(7)	(8)
669	909	Resultat av teknisk regnskap	909	668

Resultatregnskap

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

DNB LIVSFORSIKRING AS

Jan. - sept. 2016	Jan. - sept. 2017	Beløp i millioner kroner	Jan. - sept. 2017	Jan. - sept. 2016
		IKKE TEKNISK REGNSKAP		
13	30	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	23	14
439	451	Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	451	439
66	116	Verdiendringer på investeringer	116	66
3	168	Realiserte gevinster og tap på investeringer	168	3
522	765	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	758	523
39	25	Andre inntekter	25	21
(183)	(162)	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	(162)	(169)
378	628	Resultat av ikke-teknisk regnskap	622	375
1 047	1 537	Resultat før skattekostnad	1 531	1 044
(147)	(213)	Skattekostnader	(36)	(177)
900	1 325	Resultat før andre resultatkomponenter	1 495	867
		TOTALRESULTAT		
(22)	0	Aktuarielle gevinster og tap	0	(22)
6	0	Skatt på aktuarielle gevinster og tap	0	6
884	1 325	TOTALRESULTAT	1 495	850
		Noter:		
900	1 325	Resultat før andre resultatkomponenter	1 495	867
0	0	Bruk av tilleggsavsetninger ¹⁾	0	1
0	0	Skatteeffekt bruk av tilleggsavsetninger	0	0
900	1 325	Resultat	1 495	868

¹⁾ Det er ikke anledning til å benytte tilleggsavsetninger i delårsregnskapet.

Balanse

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

DNB LIVSFORSIKRING AS

30.09.16	30.09.17	Beløp i millioner kroner	30.09.17	30.09.16
		EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		
70	36	Immaterielle eiendeler	36	70
		<i>Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak</i>		
0	0	Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	60	47
		<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>		
3 156	1 863	Investeringer som holdes til forfall	1 863	3 156
1 860	1 846	Utlån og fordringer	1 846	1 860
		<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>		
966	1 074	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	1 074	966
23 063	25 709	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	25 709	23 063
8	3	Utlån og fordringer	3	8
27	11	Andre finansielle eiendeler	11	27
29 080	30 507	Investeringer i selskapsporteføljen	30 567	29 127
147	147	Fordringer	138	92
665	674	Andre eiendeler	558	605
28	47	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente, ikke mottatte inntekter	47	28
29 991	31 411	Sum eiendeler i selskapsporteføljen	31 346	29 923
		EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		
		<i>Bygninger og andre faste eiendommer</i>		
15 097	15 816	Investeringseiendommer	34	15
		<i>Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak</i>		
4 305	4 312	Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	20 594	19 055
0	0	Fordringer og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	628	901
		<i>Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost</i>		
81 047	75 691	Investeringer som holdes til forfall	75 691	81 047
23 730	33 903	Utlån og fordringer	33 903	23 730
		<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>		
11 725	15 284	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	15 284	11 725
67 829	59 921	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	59 921	67 829
3 052	2 777	Utlån og fordringer	2 777	3 052
722	204	Finansielle derivater	204	722
1 941	2 027	Andre finansielle eiendeler	818	1 065
209 449	209 934	Investeringer i kollektivporteføljen	209 854	209 141
		<i>Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi</i>		
29 075	37 847	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	37 847	29 075
25 690	31 251	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	31 251	25 690
1 652	1 592	Utlån og fordringer	1 592	1 652
		Finansielle derivater		
		Andre finansielle eiendeler		
56 417	70 690	Investeringer i investeringsvalgporteføljen	70 690	56 417
265 866	280 624	Sum eiendeler i kundeporteføljene	280 543	265 557
295 857	312 035	Sum eiendeler	311 889	295 480

Balanse

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

DNB LIVSFORSIKRING AS

30.09.16	30.09.17	Beløp i millioner kroner	30.09.17	30.09.16
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE				
<i>Selskapskapital</i>				
1 750	1 750	Aksjekapital/eiendelskapital/garantifond	1 750	1 750
6 016	6 016	Overkurs	6 016	6 016
7 766	7 766	Sum innskutt egenkapital	7 766	7 766
288	435	Fond for urealiserte gevinster	435	288
319	407	Risikoutjevningfond	407	319
13 258	14 773	Annen opptjent egenkapital	15 458	13 727
13 865	15 615	Sum opptjent egenkapital	16 301	14 334
5 500	5 500	Ansvarlig lånekapital mv.	5 500	5 500
Forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelse				
200 245	198 523	Premiereserve mv.	198 523	200 245
6 034	6 576	Tilleggsavsetninger	6 576	6 035
2 657	2 655	Kursreguleringsfond	2 655	2 657
1 337	956	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	956	1 337
152	134	Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	134	152
210 425	208 844	Sum forsikringsforpliktelse - kontraktfastsatte forpliktelse	208 844	210 426
Forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje				
55 775	70 011	Pensjonskapital mv.	70 011	55 775
641	679	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	679	641
56 417	70 690	Sum forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje	70 690	56 417
1 609	1 789	Avsetning for forpliktelse	893	950
18	1 638	Forpliktelse	1 018	(555)
0	0	Forpliktelse til DS, TS	685	386
257	194	Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	194	257
295 857	312 035	Sum egenkapital og forpliktelse	311 889	295 480
Nøkeltall				
Kapitalavkastning kollektivporteføljen			3,8 %	3,1 %
Verdijustert avkastning kollektivporteføljen			3,8 %	3,3 %

Noter til regnskapet

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet for DNB Livsforsikring AS inkluderer datterselskaper og tilknyttede selskaper ført etter egenkapitalmetoden. Delårsregnskapet for 3. kvartal er avlagt i samsvar med IAS 34 – Delårsregnskap, med mindre annet følger av Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak. Delårsregnskapet inneholder ikke alle opplysninger som vil fremgå av et årsregnskap avlagt i samsvar med alle aktuelle IFRS standarder.

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har det vært benyttet estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld,

inntekter, kostnader, noteopplysninger og opplysninger om potensielle forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater.

Årsrapporten for DNB Livsforsikring AS for 2016 kan fås ved henvendelse til DNB Livsforsikring AS, Solheimsgaten 7C, Bergen eller på www.dnb.no. En beskrivelse av de regnskapsprinsipper som er benyttet i delårsregnskapet finnes i regnskapsprinsippnoten i årsrapporten for 2016.

ENDRING I EGENKAPITAL

Beløp i millioner kroner	DNB LIVSFORSIKRING AS			
	Innskutt egenkapital	Aktuarielle gevinster og tap	Opptjent egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2015	7 766	(17)	13 334	21 082
Oppløsning sikkerhetsavsetning skade			167	167
Egenkapital per 1. januar 2016	7 766	(17)	13 501	21 249
Periodens resultat			867	867
Aktuarielle gevinster og tap		(17)		(17)
Totalresultat for perioden		(17)	867	850
Egenkapital per 30. september 2016	7 766	(34)	14 368	22 100
Egenkapital per 31. desember 2016	7 766	(19)	14 825	22 572
Periodens resultat			1 495	1 495
Aktuarielle gevinster og tap				
Totalresultat for perioden			1 495	1 495
Egenkapital per 30. september 2017	7 766	(19)	16 320	24 066

ENDRING I EGENKAPITAL

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

Beløp i millioner kroner

	Innskutt egenkapital	Aktuarielle gevinster og tap	Opptjent egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2015	7 766	(25)	12 838	20 580
Oppløsning sikkerhetsavsetning skade			167	167
Egenkapital per 1. januar 2016	7 766	(25)	13 006	20 747
Periodens resultat etter bruk av tilleggsavsetninger			900	900
Aktuarielle gevinster og tap		(17)		(17)
Totalresultat for perioden		(17)	900	884
Egenkapital per 30. september 2016	7 766	(42)	13 906	21 631
Egenkapital per 31. desember 2016	7 766	(26)	14 316	22 057
Periodens resultat etter bruk av tilleggsavsetninger			1 325	1 325
Aktuarielle gevinster og tap				
Totalresultat for perioden			1 325	1 325
Egenkapital per 30. september 2017	7 766	(26)	15 641	23 381

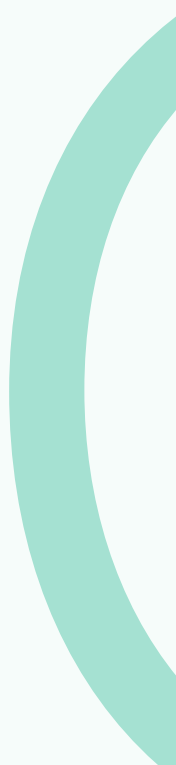
KONTANTSTRØMANALYSE

DNB LIVSFORSIKRING AS

DNB LIVSFORSIKRING KONSERN

Beløp i millioner kroner

	Jan.- sept. 2017	Jan.- sept. 2016	Jan.- sept. 2017	Jan.- sept. 2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Netto innbetalt til premier/premiefond	9 754	10 014	9 754	10 014
Netto utbetalt ved flytting	1 717	(1 335)	1 717	(1 335)
Netto innbetalinger fra investeringer	5 718	5 084	6 326	5 734
Netto innbetalinger fra livsforsikring med investeringsvalg	609	409	609	409
Netto andre forsikringsrelaterte innbetalinger og utbetalinger	(1 167)	(1 268)	(1 167)	(1 268)
Utbetalte erstatninger	(10 663)	(10 006)	(10 663)	(10 006)
A=Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	5 968	2 899	6 577	3 549
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Netto investert i aksjer og andeler	(7 222)	(10 037)	(7 222)	(10 037)
Netto investert i obligasjoner og utlån	6 887	4 840	6 887	4 840
Netto investert i investeringsavtaler	(6 974)	(5 324)	(6 974)	(5 324)
Netto investert i andre finansielle eiendeler	683	1 496	329	699
Netto investert i driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	(3)	0	(3)
B=Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(6 626)	(9 027)	(6 980)	(9 824)
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Netto betalt utbytte/mottatt konsernbidrag	0	481	0	481
Endring i annen finansiering	389	439	389	439
C=Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	389	920	389	920
Netto likviditetsendring (A+B+C)	(269)	(5 209)	(15)	(5 356)
Likviditetsbeholdning per 1. januar	2 618	8 196	3 049	8 633
Likviditetsbeholdning per 30. september	2 349	2 988	3 035	3 277

DNB Livsforsikring AS

Postadresse:
Postboks 7500
N-5020 Bergen

Besøksadresse:
Solheimsgaten 7C
Bergen

dnb.no